

2022-05-17

Sekretariatet
Christian Åhrén
Tfn: 063-147639
E-post: Christian.ahren@regionjh.se

RS/813/2021

Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsens uppsiktsplikt regleras i 6 kap 1 § kommunallagen (2017:725). I paragrafens första stycke föreskrivs att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (KL) eller enligt annan lag eller författning. Av andra stycket framgår att styrelsen också ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL och sådana kommunalförbund som kommunen eller landstinget är medlem i. I 6 kap. 9 § KL föreskrivs vidare att styrelsen i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § samma lag ska pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det kommunala ändamålet, såsom fastställt i Regionfullmäktige och därefter i bolagsordning, och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Regionstyrelsen antog den 24 mars 2021 (§ 40) reviderade regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/2324/2016, rev 2021). I reglerna finns förtydliganden av vad uppsiktsplikten innebär och vilket arbetssätt som ska tillämpas. Ytterligare anvisningar om uppgifter och ansvar finns i Tillämpningsanvisningar för Region Jämtland Härjedalen som ägare i bolag och medlem i föreningar och förbund samt regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/451/2019).

Uppsiktsplikten är ett ansvar som vilar på hela regionstyrelsen och ska pågå löpande under hela året. Varje ledamot ansvarar för att hålla sig informerad om de frågor som kan påverka Region Jämtland Härjedalens utveckling och dess ekonomiska ställning.

En rapport över verksamheter som regionen antingen bedriver eller på annat sätt deltar i har inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt upprättats. Rapporten visar att majoriteten av de verksamheter som Region Jämtland Härjedalen bedriver eller deltar i fortlöper väl.

Coronapandemin har även under 2021 och inledningen av 2022 haft påverkan på alla verksamheter, dock i olika hög grad beroende på typ och omfattning. Verksamheter under Hälso- och sjukvårdsnämnden, liksom under Regionala utvecklingsnämnden - främst kopplat till kollektivtrafik - har fortsatt påverkats i hög grad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fortsatta stora utmaningar med personalbrist, vilket bl.a. ökar kostnaden för hyrpersonal och köpt vård. Måluppfyllnaden 2021 var låg, liksom T1 2022. Budgetavvikelsen för det första tertialet 2022 uppgick till -10,7 mkr och inkluderar både statlig ersättning för vaccination och provtagning samt kostnader för dessa aktiviteter. Helårsprognos för 2022 bedöms visa en budgetavvikelse uppgående till -105 mkr. Det är framför allt kostnaden för inhyrd personal som avviker. Verksamheten jobbar aktivt med medarbetardriven rekrytering för att minska kostnader för inhyrd personal. Aktiviteter ses även över för att utveckla nya arbetssätt, i syfte att tex kunna erbjuda vård i egen regi med hjälp av IT- baserade lösningar. På sikt skulle det kunna minska kostnaden för köpt vård. Det pågår också en omställning mot nära vård och ett mer proaktivt arbetssätt för att minska undvikbara sjukhusinläggningar.

Regionala utvecklingsnämndens verksamheter fortskrider enligt plan och måluppfyllnaden är överlag god. När det gäller ekonomin råder osäkerhet kring intäktsnivå inom kollektivtrafiken samt omvärldspåverkan av dess avtalsenliga kostnader, främst ökade kostnader för drivmedel. Det medför att tilldelade nettobudgetramar för nämnd och Område kollektivtrafik inte täcker finansieringsbehovet avseende verksamhet i den omfattning som bedrivs under 2022. Återgång och viss ökning av biljettintäkter är en målsättning. Dock kan ingen nedgång av kostnadsmassan för upphandlad trafik för närvarande skönjas. Till detta ska läggas att förhandlingar pågår mellan Norrtåg AB och trafikföretaget Vy Tåg med anledning av förlorade intäkter i pandemins spår. Förhandlingsresultatet kommer att ha stor påverkan på ägarnas ekonomiska åtaganden genom ökade driftsbidrag.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) har haft ett flertal inkörningsproblem. Sedan den 23 december 2021 är verksamheten i full drift för de fyra nordliga regionerna. Det råder dock viss osäkerhet hur de övriga 17 regionerna växlar över till Svenskt Ambulansflyg i beställning av ambulansflyguppdrag. Flera regioner har överlappande avtal med privata aktörer, som succesivt upphör under våren 2022. På grund av akut likviditetsbrist beslutade KSA i början av maj att förskottsakturera regionerna baserat på budgeterade flygtimmar. Detta sker i två omgångar, maj (99 mkr) och september (49,5 mkr). Detta kommer sedan att avräknas mot verkligt antal genomförda flygtimmar.

Med anledning av ovan bör Regionstyrelsen under 2022 särskilt bevaka Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden avseende kollektivtrafik och Norrtåg AB, liksom KSA. Detta för att vid behov kunna initiera åtgärder med kort varsel.

Regiondirektörens förslag

1. Regionstyrelsen konstaterar att de verksamheter Region Jämtland Härjedalen bedriver eller på annat sätt deltar i huvudsakligen bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt, men att coronapandemin på olika sätt och i varierande grad har haft påverkan på verksamheterna.
2. Regionstyrelsen ska under 2022 särskilt bevaka Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden avseende kollektivtrafik och Norrtåg AB, liksom KSA. Detta för att vid behov kunna initiera åtgärder med kort varsel.
3. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Almi Företagspartner Mitt AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
4. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Jämtlandsgården AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
5. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Landstingsbostäder i Jämtland AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
6. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som AB Transitio har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
7. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Länstrafiken i Jämtlands län AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

8. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Samtrafiken AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
9. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Norrtåg AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
10. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Naboer AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
11. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Peak Region AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
12. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Torsta AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
13. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Vattenbrukscentrum Norr AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
14. Rapporten om regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 godkänns.

I tjänsten
Anders Byström
Tf. Regiondirektör

Mikael Ferm
Regionstabschef

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Hälso- och sjukvårdsdirektör, Regional utvecklingsdirektör, Ekonomidirektör, HR-direktör, Regionens revisorer